

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่

กรุงเทพมหานคร

Knowledge and Understanding of Personal Income Tax Planning in Bangkok

ศิวตา สุวรรณภู

สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Siwata Suwannakood

E-mail: siwata.suwa@gmail.com

Faculty of Business Administration Program in Accounting

Ramkhamhaeng University

*Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ (1) เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ปัจจัยประชากรศาสตร์ (3) เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้ และศึกษาความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ที่มีผลต่อ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ การทดสอบแบบ t-test แบบสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีประชากรศาสตร์ ด้านเพศ อายุ อาชีพ อายุการทำงาน และรายได้ต่อปีที่ต่างกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกัน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ และความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ : การวางแผนภาษี, ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ABSTRACT

This research aims to (1) Study the knowledge and understanding of Personal income tax planning in Bangkok (2) Study knowledge and understanding of Personal income tax planning in Bangkok classified by demographic factors (3) Study knowledge about income tax and study knowledge and understanding of tax planning that affects the knowledge and understanding about personal income tax planning in Bangkok

The sample group used in this research was 400 people living in Bangkok area The questionnaire is used to collect data, including frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested by t-test, One-way ANOVA, and if differences were found, they were compared individually. Using the LSD method and using the Multiple Regression statistics.

The results of hypothesis testing showed that Demography of people in Bangkok a with different gender, age, occupation, working age and annual income. Have knowledge and understanding about personal income tax planning in different overview. It also has knowledge and understanding about income tax. And understanding of tax planning That affect knowledge and understanding of personal income tax planning In Bangkok.

Keyword : Tax Planning, Personal income Tax

บทนำ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีทางตรงที่เป็นแหล่งเงินได้สำคัญ ซึ่งมีผู้ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษี 2562 ประมาณ 10 ล้านคน มีผู้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ 4 ล้านคน คิดเป็นประมาณร้อยละ 17 ของภาษีทั้งหมด โดยมีมูลค่าอยู่ที่ประมาณ 3.36 แสนล้านบาท (รายงานการวิเคราะห์ของสำนักงานงบประมาณของรัฐบาล, 2563) โดยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลหรือหน่วยภาษีที่มีลักษณะจำเพาะตามกฎหมายได้กำหนดให้เป็นบุคคลธรรมดา และมีเงินได้ตามเกณฑ์ เงินได้ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่าง 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคมของทุกปี ผู้มีเงินได้มีหน้าที่จะต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี ซึ่งจัดเก็บเป็นรายปี ภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้บางกรณีจะต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีตอนครึ่งปีด้วย เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระ อีกทั้งกฎหมายได้กำหนดให้ ผู้จ้างเงินได้ มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินได้บางส่วน เพื่อให้มีการทยอยชำระภาษี และบรรเทาภาระภาษีที่ต้องจ่ายชำระตอนสิ้นปีภาษี โดยมีการจัดเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตามเงินได้สุทธิ หากผู้มีเงินได้ มีเงินได้สุทธิต่ำมาก ก็จะต้องเสียภาษีในอัตราที่สูง ทำให้การวางแผนภาษีจึงมีประโยชน์อย่าง

มากสำหรับผู้มีเงินได้ที่จะช่วยบรรเทาภาระภาษี ซึ่งอาจจะลดชั้นภาษีได้ หรือเสียภาษีได้น้อยลง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาเป็นแนวทางในการนำเสนอข้อมูลของกรมสรรพากร ให้ประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนโดยทั่วกัน ให้สามารถวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ปัจจัยประชากรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ และความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ที่มีผลต่อ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนทั่วไปที่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งในปี พ.ศ. 2562 มีประชากรรวมทั้งสิ้น 5,666,264 คน (ประกาศสำนักทะเบียนกลาง ณ วันที่ 8 มกราคม 2563) ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนของประชากรที่มีการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แน่นอน จึงใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) โดยที่ผู้วิจัยได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% จึงพบว่าจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องทำการศึกษาอยู่ที่ 400 ตัวอย่าง

ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นการศึกษา เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ประชากรศาสตร์ของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นด้าน เพศ อายุ อาชีพ อายุการทำงาน และรายได้ต่อปี
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมิน ด้านการหักค่าใช้จ่าย ด้านการหักค่าลดหย่อน ด้านการคำนวณภาษี และด้านมาตรการทางด้านภาษีของภาครัฐ
3. ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นด้านเงินได้พึงประเมิน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านค่าลดหย่อน และการยื่นแบบแสดงรายการ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ปัจจัยประชากรศาสตร์
3. เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ และความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

หลักทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามกฎหมายรัษฎากร และระเบียบ ข้อบังคับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นในระหว่างปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้มีเงินได้ มีสถานะเป็น ใดๆ ใดอย่างหนึ่ง (ประมวลรัษฎากร ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม, 2563), (กรมสรรพากร, 2559) และ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558) บุคคลธรรมดา, ผู้ถึงความตายระหว่างปี, กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง, ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อบุคคล, วิสาหกิจชุมชน เฉพาะห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อบุคคล

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ต้องยื่นแบบแสดงรายการ ไม่ว่าจะมิใช่ภาษีต้องชำระหรือไม่ก็ตาม ได้แก่ ผู้ที่มีเงินได้พึงประเมิน ในปีภาษีนั้นๆ อันเกิดจากหน้าที่ การงานที่ทำในประเทศไทย หรือเกิดจากกิจการ หรือทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะเงินได้จะจ่ายจากในประเทศหรือไม่ หรือผู้ที่อยู่ในประเทศไทย ช่วงเวลาหนึ่ง หรือหลายช่วงเวลาในปีภาษีนั้น เกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และมีเงินได้พึงประเมิน อันเกิดจากหน้าที่ การงานที่ทำในต่างประเทศ หรือเกิดจากกิจการ หรือทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ เฉพาะเงินได้พึงประเมินส่วนที่ได้นำเข้ามาในประเทศไทย

เงินได้พึงประเมิน หมายถึง เงินได้ ที่เข้าลักษณะที่ต้องนำมาเสียภาษี ซึ่งอาจเป็น ตัวเงิน, ทรัพย์สิน, ผลประโยชน์อื่นใดที่อาจคำนวณเป็นเงินได้, เงินค่าภาษีอากรที่ผู้อื่นออกให้แทนสำหรับเงินได้ประเภทต่างๆ, เครดิตภาษีจากเงินปันผล หรือส่วนแบ่งกำไรที่ได้รับจากนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายประเทศไทย

เงินได้ประเภทต่อไปนี รวมถึงเงินค่าภาษีอากรที่ผู้อื่นออกให้แทนต้องนำมารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1. เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส บำเหน็จ บำนาญ ค่าเช่าบ้านที่นายจ้างให้อยู่ โดยไม่เสียค่าเช่า รวมทั้งเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาเนื่องจากการจ้างแรงงาน
2. เงินได้เนื่องจากหน้าที่ ตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ ได้แก่ ค่าจ้าง ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส ค่าเช่าบ้านที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า รวมทั้งเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาเนื่องจากการรับจ้าง
3. ค่าแห่งกวีตวิธล์ ค่าลิขสิทธิ์ ค่าสิทธิ เงินได้ที่มีลักษณะได้รับเป็นครั้งละหนึ่งปีอันได้มาจากพินัยกรรม คำพิพากษา หรือนิติกรรมอื่นใด
4. เงินได้ที่ได้รับมาจาก การลงทุน อันได้แก่
  - 4.1 ดอกเบี้ย จากพันธบัตร เงินฝาก หุ้นกู้ ตัวเงิน เงินกู้ยืมที่อาจมีหลักประกันหรือไม่ก็ได้ รวมถึงเงินได้ที่มีลักษณะเดียวกันกับดอกเบี้ยผลประโยชน์ หรือค่าตอบแทนอื่นที่ได้จากการกู้ยืม หรือจากสิทธิเรียกร้องอันอาจมีหลักประกันหรือไม่ก็ได้
  - 4.2 เงินปันผล ส่วนแบ่งกำไร หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้จากนิติบุคคล กองทุนรวม สถาบันการเงินที่จัดตั้งตามกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทย หรือเงินปันผล ส่วนแบ่งกำไรที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้
  - 4.3 เงินโบนัสที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วน
  - 4.4 เงินลดทุนของนิติบุคคล เฉพาะส่วนที่จ่ายไม่เกินกำไรและเงินลงทุน
  - 4.5 เงินเพิ่มทุนของนิติบุคคล ซึ่งตั้งจากกำไรที่ได้มา หรือเงินลงทุน
  - 4.6 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการควบกัน รับช่วงกัน หรือเลิกกันของนิติบุคคล ซึ่งตีราคาได้ไม่เกินเงินลงทุน
  - 4.7 ผลประโยชน์จากการโอนหุ้น พันธบัตร ตัวเงิน ตราสารแสดงสิทธิ ซึ่งตีราคาได้ไม่เกินเงินลงทุน
5. เงินได้ หรือประโยชน์จากการให้เช่าทรัพย์สิน หรือจากการผิดสัญญา
6. เงินได้ที่ได้มาจากการประกอบวิชาชีพอิสระ ได้แก่ การประกอบโรคศิลปะ วิชาชีพกฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม บัญชี ศิลปกรรม หรือวิชาชีพอิสระอื่นที่ถูกกำหนดได้ในพระราชกฤษฎีกา
7. เงินได้จากการรับเหมา ที่ลงทุนในการจัดหาสัมภาระนอกจากเครื่องมือ
8. เงินได้จากการธุรกิจ พาณิชย เกษตร อุตสาหกรรม ขนส่ง และอื่นๆที่นอกเหนือจากที่ระบุไว้ใน 1 ถึง 7

การหักค่าใช้จ่าย โดยเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภทจะสามารถหักค่าใช้จ่ายได้แตกต่างกันไปตามแต่ที่มาของเงินได้พึงประเมิน ซึ่งสามารถหักค่าใช้จ่ายได้เป็น 2 รูปแบบคือ หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา หรือหักค่าใช้จ่ายตามจำนวนที่จ่ายจริง

ค่าลดหย่อน เป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่กฎหมายมอบให้เพื่อบรรเทาภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยขึ้นอยู่กับสถานภาพ และภาระของผู้มีเงินได้

มาตรการทางด้านภาษีของภาครัฐ ที่ผ่านมารัฐบาลได้มีมาตรการเกี่ยวกับค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ได้ประกาศใช้ และยังคงใช้อยู่จนถึงปีภาษีปัจจุบันอีกหลายรายการ เช่น ในปีภาษี 2563 มีโครงการ

ลดหย่อนสำหรับข้อปดมีคีน หรือค่าซื้อสินค้าหรือบริการในประเทศ ระหว่างวันที่ 23 ตุลาคม ถึง 31 ธันวาคม 2563 ที่จ่ายให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30,000 บาท

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา วิธีคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามกฎหมายไทย สามารถคิดได้ 2 วิธี โดยจะต้องคำนวณทั้ง 2 วิธีและเลือกวิธีใดที่คำนวณแล้วจะต้องเสียภาษีสูงกว่า ได้แก่ (ทวิวัฒน์ กิรติวานิชย์, 2560)

วิธี 1 วิธีคำนวณจากเงินได้พึงประเมินทุกประเภท

เงินได้สุทธิ = เงินได้พึงประเมิน - ค่าใช้จ่าย - ค่าลดหย่อน

ภาษีเงินได้ = เงินได้สุทธิ x อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

วิธีที่ 2 คำนวณจากเงินได้พึงประเมิน

ภาษีเงินได้ = เงินได้พึงประเมิน x อัตราภาษี 0.5%

การยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นหน้าที่ของผู้เสียภาษี แม้ว่าในปีภาษีนั้นจะมีเงินได้สุทธิที่ได้รับยกเว้นให้ไม่ต้องเสียภาษี แต่ผู้มีเงินได้พึงประเมินยังคงต้องยื่นแบบชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ โดยจะมีกำหนดการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1. กำหนดการยื่นภาษีประจำปี ช่วงระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 มีนาคมของปีภาษีถัดไป โดยเป็นการยื่นรายการเงินได้ในปีภาษีที่ผ่านมา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคมของทุกปี
2. กำหนดการยื่นภาษีเงินได้พึงประเมินครึ่งปี จะเกิดขึ้นเมื่อเป็นผู้มีเงินได้ประเภทที่ 5 ถึง 8 รวมกันเกิน 60,000 บาท ซึ่งจะต้องยื่นแบบแสดงรายการในระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 30 กันยายน ของปีภาษีนั้น โดยที่ค่าลดหย่อนบางรายการจะสามารถใช้สิทธิได้เพียงครั้งเดียว หากยื่นภาษีเงินได้พึงประเมินครึ่งปีแล้วก็ยังคงต้องยื่นภาษีเงินได้พึงประเมินประจำปีอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนภาษี

การวางแผนภาษี คือ ความพยายามในการเปลี่ยนแปลงผู้รับเงิน ซึ่งจากปกติเป็น หน่วยงานที่จัดเก็บภาษี ให้เป็นกิจการ หรือหน่วยงานอื่นๆ (Hoffmann)

การวางแผนภาษี คือ การนำสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่กฎหมายกำหนดไว้ มาใช้ลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปี เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้ลดลงโดยยังถูกต้องตามกฎหมายกำหนดไว้

การวางแผนภาษี คือ แนวทางในการช่วยให้ผู้มีเงินได้สามารถเตรียมตัวในการยื่นแบบ

ชำระภาษีได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วน โดยสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่กฎหมายกำหนดได้อย่างถูกต้อง ซึ่งหลักในการวางแผนภาษีที่ดี คือ รู้ประเภทของเงินได้พึงประเมิน เพื่อรู้ค่าใช้จ่ายที่หักภาษีได้ รู้ค่าลดหย่อน รู้วิธีคำนวณภาษี และช่องทางการยื่นภาษี (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560)

1. เรื่องที่ต้องรู้เพื่อให้ การวางแผนภาษีของคุณ เกิดประโยชน์สูงสุด ได้แก่
2. เรื่องความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับข้อบังคับ แนวปฏิบัติของภาษีที่เกี่ยวข้องกับแต่ละบุคคล เพื่อป้องกันการสูญเสีย หรือผิดพลาดจากการเสียภาษีไม่ถูกต้อง

3. เรื่องการจัดการ และการจัดเก็บข้อมูลการเสียภาษีของตนเอง รวมถึงเอกสาร และหลักฐานต่างๆที่เกี่ยวข้องในการเสียภาษี ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนภาษี

4. เรื่องใช้สิทธิประโยชน์ตามมาตรการพิเศษที่ภาครัฐกำหนดในแต่ละปีภาษี

ธนิดา จิตรน้อมรัตน์ (2559) การวางแผนภาษีเงินได้ส่วนบุคคล คือการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสียภาษี เพื่อให้เสียภาษีได้อย่างถูกต้อง ประหยัด ซึ่งไม่ใช่แนวทางการเลี่ยงภาษี แต่เป็นการใช้สิทธิประโยชน์มาลดภาษีที่จะต้องเสีย จากเดิมที่ไม่ได้มีการวางแผน

รัชดาภรณ์ เมฆเสนา (2554) การวางแผนภาษี คือการเตรียมการเพื่อให้เสียภาษีได้อย่างประหยัด ถูกต้อง และครบถ้วน โดยใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่กฎหมายได้กำหนดให้ไว้ เพื่อบรรเทาภาระภาษี

ความรู้ในการวางแผนภาษี เป็นทักษะ ความสามารถ และความชำนาญ ในการนำความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการเตรียมการบริหารจัดการกับภาระภาษีที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้การเสียภาษีเป็นไปได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และประหยัด โดยไม่มีเจตนาฝ่าฝืนกฎหมาย (วราพร เปรมพาศิษย์นุกูล, 2561)

ประกอบด้วย (กรมสรรพากร, 2558)

1. การรู้ประเภทเงินได้ หมายถึง การรู้จักประเภทของรายได้ของตนเองที่ได้รับมานั้น เป็นเงินได้พึงประเมินประเภทใด อยู่ในเกณฑ์ต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อชำระภาษีหรือไม่ หรืออยู่ในประเภทเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีหรือไม่ อีกทั้งควรจัดประเภทเงินได้พึงประเมินได้ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร

2. การรู้ค่าใช้จ่ายที่ใช้หักภาษี หมายถึง รู้จักประเภทของค่าใช้จ่ายที่สามารถใช้หักเป็นค่าใช้จ่ายได้ และหักได้เป็นจำนวนเท่าใดตามที่กำหนดไว้ เพื่อให้สามารถใช้สิทธิประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

3. การรู้วิธีการคำนวณภาษี หมายถึง รู้ถึงวิธีการคำนวณเพื่อหาเงินได้สุทธิ เพื่อนำเงินได้สุทธิตามคำนวณหาภาษีเงินได้ที่ต้องเสียภาษี เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการยื่นผิดพลาด หรือยื่นเกิดยอดเงินที่พึงเสียภาษี

4. การรู้ช่องทางการยื่นภาษี หมายถึง การรู้ว่า สามารถยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี ได้ทางช่องทางใดบ้าง สถานที่ใดบ้าง และมีกำหนดการยื่นเมื่อใด สามารถชำระเต็มจำนวน หรือแบ่งชำระได้เท่าไร เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการยื่นล่าช้า หรือยื่นผิดพลาด อันจะเป็นเหตุให้ต้องเสียค่าปรับ และค่าธรรมเนียมต่างๆที่เป็นผลให้เกิดภาระทางภาษีอันไม่จำเป็น

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross Section Studies) โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่อาศัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนของประชากรที่มีการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แน่นอน จึงใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ของ Yamane จึงพบว่า จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 400 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยนี้เป็นวิธีวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิด และปลายปิด โดยในส่วนของแบบสอบถามปลายปิด ผู้วิจัยมีตัวเลือกให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ และในส่วนแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้สอบถามได้แสดงความคิดเห็นในการตอบ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ อายุการทำงาน รายได้ต่อปี มีจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมิน ด้านการหักค่าใช้จ่าย ด้านการหักค่าลดหย่อน ด้านการคำนวณภาษี และด้านมาตรการทางด้านภาษีของภาครัฐ มีจำนวน 19 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านเงินได้พึงประเมิน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านค่าลดหย่อน และการยื่นแบบแสดงรายการ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นข้อคำถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ข้อ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่มีการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูล โดยจัดทำเป็นแบบสอบถามออนไลน์ กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ที่เป็นประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบสะดวก ในช่วงเดือนธันวาคม 2563 ถึง มกราคม 2564 หลังจากได้รวบรวมข้อมูลจนครบถ้วนแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้
สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) ในการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ประชากรศาสตร์ ที่ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ อายุการทำงาน รายได้ต่อปี

2. ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ

ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยข้อมูลสถิติ t-test

2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ อาชีพ อายุการทำงาน และรายได้ต่อปี โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยข้อมูลสถิติ ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD
3. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ และความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ที่มีผลต่อ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ประชากรศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 20 – 30 ปี ประกอบอาชีพเป็นพนักงาน ลูกจ้าง อายุการทำงาน 0 – 5 ปี และมีรายได้ต่อปีที่ 150,001 – 300,000 บาท
2. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ และความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
4. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ อายุการทำงาน รายได้ต่อปี สามารถสรุปการวิจัยได้ว่า ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ อาชีพ อายุการทำงาน และรายได้ต่อปีที่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
5. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมิน และความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม โดยเรียงลำดับที่มีผลสูงสุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านการหักค่าลดหย่อน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านการคำนวณภาษี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านมาตรการทางด้านภาษีของภาครัฐ และความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีระดับความรู้ความเข้าใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่าประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาว่า วางแผนภาษีเพื่อให้เสียภาษีได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้อง

กับแนวคิดของธนิดา จิตรน้อม (2559) เรื่องการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ถูกต้องอย่างไร ซึ่งให้แนวคิดไว้ว่า การวางแผนภาษี คือ การกำหนดแนวทางในการเสียภาษี เพื่อให้เสียภาษีได้อย่างถูกต้อง และสามารถประหยัดภาษีได้อย่างสูงสุด แต่ไม่ใช่แนวทางในการหลีกเลี่ยงภาษี แต่เป็นการนำสิทธิประโยชน์ทางภาษีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการวางแผนภาษี และทำให้เกิดการประหยัดภาษีที่ต้องชำระอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และสอดคล้องกับแนวคิดของวลัยพร เกษตรสุวรรณ (2559) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสในการซื้อสินค้าหรือบริการเพื่อลดหย่อนภาษีตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ “ซื้อช่วยชาติ” ที่ได้ตีความแนวคิด การวางแผนภาษี คือ การตัดสินใจเตรียมการ เพื่อการปฏิบัติในอนาคตเกี่ยวกับภาษีในระยะสั้น และระยะยาว เพื่อให้มีการเสียภาษีและการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีเป็นไปได้อย่างถูกต้อง

2. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ อายุการทำงาน และรายได้ต่อปี สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

2.1 ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีเพศที่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริมา บุรณ์กุล, ธนาศักดิ์ ช่างกระโทก, และอัจฉรา ชินนิมพาณิชย์ (2563) พบว่า เพศ ที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข, รณพร พิทักษ์มวลชน, และไพสรณ์ สูงสมบัติ (2561) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสริน วิชิตะกุล (2563) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกันมีการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีอายุที่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริมา บุรณ์กุล, ธนาศักดิ์ ช่างกระโทก, และอัจฉรา ชินนิมพาณิชย์ (2563) ที่พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข, รณพร พิทักษ์มวลชน, และไพสรณ์ สูงสมบัติ (2561) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสริน วิชิตะกุล (2563) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกันมีการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกัน

2.3 ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข, รณพร พิทักษ์มวลชน, และไพสรณ์ สูงสมบัติ (2561) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีที่แตกต่างกัน

2.4 ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีอายุการทำงานที่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ มากท้วม (2563) ที่พบว่า ระยะเวลาปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกัน

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ จุลวัฒน์กะ (2561) ที่พบว่า ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่แตกต่างกัน

2.5 ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อปีที่แตกต่างกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสริน วิชิตะกุล (2563) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ มากท้วม (2563) ที่พบว่า รายได้ที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ และความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปดังนี้

3.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมิน ไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ กันต์ กนิษฐ์ จูรัตน์ (2560) ที่ได้ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของประชาชนในเขตอำเภอแม่สอด พบว่าประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจด้านความรู้ทั่วไปในการแยกประเภทเงินได้พึงประเมิน และงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสริน วิชิตะกุล (2563) ที่พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการกองทัพบก ในส่วนกองบัญชาการกองทัพกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษี

3.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านการหักค่าใช้จ่าย ไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาภรณ์ จุลวัฒน์กะ (2561) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของพนักงานเครือข่ายกลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในรายการลดหย่อนเพียงบางรายการ ทำให้ใช้สิทธิการหักลดหย่อนไม่เต็มที่เท่าที่ควรจะเป็น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา ดำรงชัย (2561) เรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในตำบลทุ่ง อำเภอยะยี่ จังหวัดมหาสารคาม ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหักค่าใช้จ่าย

3.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านการหักค่าลดหย่อน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาวรินทร์ คช หิรัญ (2558) พบว่า บุคคลที่เสียภาษีต้องการสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวกับการลงทุนในการออม แสดงให้เห็นว่าสิทธิประโยชน์ทางภาษีส่งผลต่อการวางแผนในการยื่นแบบเพื่อเสียภาษี แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา ดำรงชัย (2561) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหักค่าลดหย่อน

3.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านการคำนวณภาษี มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสริน วิชิตะกุล (2563) ที่พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย และการคำนวณภาษีเงินได้

บุคคลธรรมดา มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีเงินได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ มากท้วม (2563) ที่พบว่า ผู้ที่คำนวณภาษีด้วยตนเองมีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

3.5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านมาตรการทางด้านภาษีของภาครัฐ มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ วลัยพร เกษตรสุวรรณ (2559) ที่พบว่า ผู้ที่มีเงินได้ที่ต้องชำระภาษี ซื้อสินค้า หรือบริการเพื่อลดหย่อนภาษีตามมาตรการ ซึ่งเป็นไปตามที่รัฐบาลกำหนดเป้าหมายไว้ และสอดคล้องกับ เจษณี เดชปรีชา (2562) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่ามาตรการทางด้านภาษีของรัฐที่ออกมาในปีภาษีนั้น สามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้

3.6 ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ด้านเงินได้พึงประเมิน ไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิสริน วิชิตะกุล (2563) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการคำนวณภาษีล่วงหน้าทุกต้นปี เพื่อต้องการทราบยอดภาษีที่ต้องเสียคร่าวๆ และสอดคล้องกับศิริรัตน์ พวงแสงสุข, รณพร พิทักษ์มวลชน, และไพสรณ์ สูงสมบัติ (2561) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจว่าขาดความเข้าใจในการใช้สิทธิประโยชน์ด้านค่าใช้จ่าย ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากการลดภาษีที่เกี่ยวกับด้านค่าใช้จ่ายได้อย่างเต็มที่

3.7 ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ด้านค่าใช้จ่าย ไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ เจษณี เดชปรีชา (2562) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างทราบว่า คู่สมรสยื่นแบบรวมกัน จะสามารถหักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 50 แต่ส่วนละไม่เกิน 100,000 บาท และสอดคล้องกับสิริมา บุรณกุล, ธนาศักดิ์ ข่ายกระโทก, และอัจฉรา ชินนิยมพาณิชย์ (2563) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีด้านค่าลดหย่อน ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากมาตรการช่วยลดภาษี

3.8 ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ด้านค่าลดหย่อน ไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสริน วิชิตะกุล (2563) ที่พบว่า ข้าราชการ กองทัพบก ในส่วนกองบัญชาการกองทัพบกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการวางแผนภาษี โดยการแจ้งรายการลดหย่อนภาษีเพิ่มเมื่อมีรายได้ที่สูงขึ้น และไม่สอดคล้องกับปภาวรินทร์ คชหิรัญ (2558) ที่พบว่าหากกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สิทธิค่าลดหย่อน จะมีผลต่อการวางแผนการยื่นภาษี

3.9 ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับปภาวรินทร์ คชหิรัญ (2558) ที่พบว่าหากกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ว่าคุณสมรสสามารถแยกยื่น หรือยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ทุกหมวดรายได้ และช่องทางในการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาออนไลน์ และยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีโดยตรง มีผลต่อการวางแผนการยื่นภาษี แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสริน วิชิตะกุล (2563) ที่พบว่าระดับความรู้ในการยื่นแบบแสดงรายการไม่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษี

ข้อเสนอแนะ

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านการหักค่าลดหย่อน กรมสรรพากร ที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษี ควรมีการแนะนำความรู้โดยวิธีต่างๆ เช่น การออกกิจกรรมให้ความรู้ การออกเอกสารเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่จะส่งผลให้ประชาชนเสียภาษีได้อย่างถูกต้องที่สุด และเพื่อให้กรมสรรพากรนั้น ได้เก็บภาษีเพิ่มมากขึ้น
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านการคำนวณภาษี ในเว็บไซต์ของกรมสรรพากร ที่เป็นช่องทางในการยื่นภาษีแบบออนไลน์ ควรมีการจัดทำโปรแกรมคำนวณภาษีเงินได้พึงประเมินที่จะต้องเสีย พร้อมทั้งมีคำแนะนำในการ ใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ถูกต้องตามกฎหมาย ไว้ให้เป็นทางเลือกให้กับผู้เสียภาษีได้ทดลองคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อวางแผนภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้นๆก่อนกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการ เพราะสื่ออื่นที่ใช้สำหรับวางแผนภาษีมักจะเป็นของธนาคารซึ่งจะแนะนำสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามแต่ที่องค์กรมี ซึ่งอาจไม่ครอบคลุม หรือไม่ตรงกับสิทธิประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีต้องการจะใช้สิทธิ
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านมาตรการทางด้านภาษีของภาครัฐ ทั้งรัฐบาลและกรมสรรพากร ควรมีการประชาสัมพันธ์ และมีมาตรการทางด้านภาษีมากกว่า 1 โครงการ ซึ่งอาจจะต้องมีระยะเวลาโครงการที่ครอบคลุมตลอดช่วงปีภาษี ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้มีมาตรการทางด้านภาษีเพียงโครงการเดียว และเป็นโครงการที่มีกำหนดระยะเวลาเพียงสั้นๆ อาจส่งผลให้ผู้เสียภาษีบางรายอาจไม่พร้อมกับการร่วมโครงการในช่วงระยะเวลานั้นๆ ทำให้เสียสิทธิประโยชน์ทางด้านมาตรการทางด้านภาษีไป และรัฐบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดสรรเงินภาษีที่มาจากประชาชน ซึ่งไม่ว่าจะจะเป็นภาษีทางตรง หรือภาษีทางอ้อม ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาประเทศ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการเสียภาษี
4. ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี ด้านการยื่นแบบแสดงรายการ กรมสรรพากร ควรมีการพัฒนาระบบให้มีความรวดเร็ว และทันสมัย และมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ข้อมูล ที่ครบถ้วน และทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจกับผู้เสียภาษีที่มาปรึกษา เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในเขตพื้นที่อื่น หรือขยายของเขตงานวิจัยให้กว้างขึ้น เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะ กลุ่มประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพียงเท่านั้น ซึ่งไม่อาจสะท้อนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่อื่นได้
2. ควรศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามปัจจัยอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา คำรงค์ชัย. (2561). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน ในตำบล กู่ทอง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2561, วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
- เจษณี เดชปรีชา. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของ บุคลากรด้านสาธารณสุข กรณีศึกษาโรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิสริน วิชิตะกุล. (2563). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีผลต่อการวางแผนภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาของข้าราชการกองทัพบก ในส่วนกองบัญชาการกองทัพบก. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ปภาวรินทร์ คชหิรัญ. (2557). ศึกษาการเรียนรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการแยกยื่นหรือ ยื่นรวมภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคู่สมรส กรณีศึกษา : พนักงานเอกชนที่ทำงานในเขตลุมพินี. สาร นิพนธ์ปัญหามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ธนิดา จิตรน้อมรัตน์. (2559). การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ถูกต้องได้อย่างไร. วารสารสุทธิปริทัศน์ ปี ที่ 30 ฉบับที่ 95, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ธรรมนิติ. (2563). ประมวลรัฐฎการ ฉบับสมบูรณ์ 2563. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนัก พัฒนาการบริหารนิติ ธรรม จำกัด
- วัลย์พร เกษตรสุวรรณ และฉัตรมงคล วงศ์รัฐนันท์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสในการซื้อ สินค้าหรือบริการ เพื่อลดหย่อนภาษีตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ “ซ้อปช่วยชาติ”. การประชุมวิชาการของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 55, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศิริรัตน์ พ่วงแสนสุข รณพร พิทักษ์มวอลชน และไพสรณ์ สูงสมบัติ. (2561). ความรู้ ความ เข้าใจ ในการวางแผน ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ศิริรัตน์ มากท้วม. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา ของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและ นานาชาติ ครั้งที่ 11, มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- สิริมา บุรณ์กุศล, ธนาศักดิ์ ช่างกระโทก, และอัจฉรา ชินนิยมาภณิชย์. (2563). ความรู้ความเข้าใจในการวางแผน ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี. การประชุมวิชาการและ นำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5, มหาวิทยาลัยราชธานี
- สุภาภรณ์ จุลวิมตเกษ. (2561). ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของพนักงานในเครือ คุมาลย์กรุ๊ป. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2561, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์